

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ศึกษาเรื่อง พฤติกรรมความสนใจในการบริโภคผลิตภัณฑ์จากใบหม่อน
กรณีศึกษาในเขตจังหวัดชลบุรี เพื่อหาคำตอบว่ารูปแบบการบริโภคผลิตภัณฑ์จากใบหม่อนแบบใดเป็น
ที่ถูกต้องและเป็นความต้องการของผู้บริโภคมากที่สุด

รูปแบบการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ใช้แบบการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) จึงได้เสนอวิธีการและ
การออกแบบงานวิจัยสำหรับการศึกษารื่องดังกล่าวตามลำดับต่อไปนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยได้ทำการสำรวจกลุ่มตัวอย่างในเขตจังหวัดชลบุรีจำนวน 200 ราย

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การสร้าง เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งหมด มีขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร ข้อมูลจากตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเรื่องความต้องการและ
พฤติกรรมการบริโภคผลิตภัณฑ์จากใบหม่อนกรณีศึกษา เพื่อเป็นแนวทางในการสร้าง
แบบสอบถาม

2. ดำเนินการสร้างแบบสอบถาม การวิจัยเชิงสำรวจนี้ใช้เครื่องมือหลักในการเก็บ
รวบรวมข้อมูลที่สนใจศึกษาคือ แบบสอบถามสำหรับการสร้างแบบสอบถามนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษา
ข้อมูลจาก 2 แหล่ง

2.1 แหล่งปฐมภูมิ (Primary Source))เป็นการสร้างแบบสอบถามตามวัตถุประสงค์
และกรอบแนวคิดทางการศึกษาในการศึกษาถึงความต้องการและพฤติกรรมการบริโภคผลิตภัณฑ์
จากใบหม่อน โดยการพูดคุย สัมภาษณ์ และศึกษาข้อมูลจากบุคคลทั่วไปเพื่อทราบข้อมูล
เบื้องต้น เพื่อใช้ในการเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

2.2 แหล่งทุติยภูมิ (Secondary Source) โดยเก็บรวบรวมเป็นเอกสาร บทความจาก
หนังสือ ผลงานวิจัย ตลอดจนความคิดเห็นต่างๆ ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญ เว็บไซต์ และรายงานใน
รูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ต่างๆ จากห้องสมุดของสถาบันการศึกษา และแหล่งข้อมูลสาธารณะเป็น
ต้น

3. เก็บรวบรวมข้อมูล โดยการสำรวจแบบสอบถาม แล้วตั้งคำถามสำรวจความต้องการ และพฤติกรรมผู้บริโภคผลิตภัณฑ์จากไบโหม่อน

ข้อมูลสำคัญ ๆ ที่รวบรวมมาได้นั้นนำมาใช้ในการกำหนดกรอบแนวความคิดในการศึกษาระบุตัวแปรและตั้งคำถามในแบบสอบถาม ซึ่งโครงสร้างแบบสอบถามประกอบด้วยคำถามที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ การศึกษาและประกอบด้วยคำถามปลายปิดและปลายเปิด โดยคำถามปลายปิดมีคำตอบให้เลือกหลายคำตอบ ส่วนคำถามปลายเปิดจะเปิดโอกาสให้ผู้ตอบแบบสอบถามสามารถระบุคำตอบและแสดงความคิดเห็นอย่างเป็นอิสระ ผู้วิจัยแบ่งแบบสอบถามดังนี้

1. แบบสอบถามส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ มีจำนวน 5 ข้อ ที่ใช้ในการสำรวจแบบสอบถาม

2. แบบสอบถามส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมการใช้ผลิตภัณฑ์จากไบโหม่อน ได้แก่ เคยใช้ผลิตภัณฑ์ เหตุผลที่เลือกใช้ ลักษณะที่ใช้ และประโยชน์ที่จะได้รับจากการบริโภค มีจำนวน 6 ข้อ

3. แบบสอบถามส่วนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับกลยุทธ์การตลาดที่ใช้เลือกผลิตภัณฑ์จากไบโหม่อน ได้แก่ ด้านผลิตภัณฑ์มี 5 ข้อ ด้านราคามี 2 ข้อ ด้านช่องทางการจัดจำหน่ายมี 3 ข้อ ด้านการส่งเสริมการตลาดมี 6 ข้อ โดยมีการตอบแบบสอบถามความคิดเห็นโดยใช้มาตราวัดแบบลิเคิร์ต 5 คะแนน

การหาคุณภาพของเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสม และได้หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยการหาค่าสัมพันธภาพของคอนบราค (Cronbach's Alpha Coefficient) ใช้สูตรดังนี้

$$\alpha = \left(\frac{k}{k-1} \right) \left(1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2} \right)$$

เมื่อ α แทน ความเที่ยงของแบบสอบถาม

k แทน จำนวนข้อคำถาม

$\sum S_i^2$ แทน ผลรวมของความแปรปรวนของคะแนนแต่ละข้อ

S_t^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนนรวมทั้งฉบับ

โดยสามารถคำนวณโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows ซึ่งความเชื่อมั่น

ได้เป็นส่วนหนึ่งที่ยืนยันความถูกต้องของการทดสอบ ด้วยค่า Alpha ตั้งแต่ 0.07 ขึ้นไป

ผู้ศึกษานำผลจากการทดสอบก่อนการใช้จริงมาหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ด้วยวิธีหาค่าความสอดคล้องภายใน (Internal Consistency) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามแต่ละส่วน (ชุด) คือ ค่าอัลฟา ทุกค่าที่ได้สูงกว่าเกณฑ์ ค่าอัลฟาที่กำหนดโดย Nunally (1978, อ้างถึงใน วุฒิชัยสุนทรสมัย, 2550, หน้า 82) ว่าค่าอัลฟาที่ยอมรับได้ ควรจะมีค่าไม่ต่ำกว่า 0.793 ซึ่งจากการศึกษานี้ได้ค่าอัลฟาสูงกว่า 0.793 ทุกค่า จึงมีค่าความเชื่อมั่นเป็นที่ยอมรับได้

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ทำการเก็บข้อมูลตามสะดวก โดยใช้การสุ่มตัวอย่างกระจายตามช่วงอายุ โดยการขอสอบถามพร้อมทั้งอธิบายและให้ข้อเสนอแนะในการตอบแบบสอบถาม

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลมาจัดทำดังนี้

1. ประมวลผลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป เพื่อแปลความหมายของข้อมูลที่ประมวลผลแล้ว เพื่อนำมาทำรายงานผลการวิจัยในขั้นตอนต่อไป ดังนี้
 - 1.1 การตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูล และความถูกต้องของแบบสอบถาม
 - 1.2 บันทึกข้อมูลที่เป็นรหัสลงในแบบบันทึกข้อมูล และเครื่องคอมพิวเตอร์
 - 1.3 ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์
 - 1.4 ประมวลผลตามวัตถุประสงค์ของการศึกษาวิจัย
2. การวิเคราะห์ข้อมูล เพื่ออธิบายลักษณะทั่วไปของกลุ่มประชากรตัวอย่าง โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistic) ได้แก่ ความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติเชิงอ้างอิงในการทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ สถิติไคสแควร์ สถิติ t-Test และสถิติ F-test
3. กำหนดการให้ค่าเฉลี่ยแบบสเกลการวัดความคิดเห็น โดยการใช้มาตราส่วนประมาณค่า
 - 5 คะแนน หมายถึง มากที่สุด
 - 4 คะแนน หมายถึง มาก
 - 3 คะแนน หมายถึง ปานกลาง
 - 2 คะแนน หมายถึง น้อย
 - 1 คะแนน หมายถึง น้อยที่สุด

เกณฑ์การให้คะแนนค่าเฉลี่ยแบบสากลการวัดความคิดเห็น โดยประเมินค่าจากสูตร คือ

ค่าเฉลี่ย	4.5 – 5.00	จัดอยู่ในระดับความคิดเห็น	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	3.5 – 4.49	จัดอยู่ในระดับความคิดเห็น	มาก
ค่าเฉลี่ย	2.5 – 3.49	จัดอยู่ในระดับความคิดเห็น	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	1.50 – 2.49	จัดอยู่ในระดับความคิดเห็น	น้อย
ค่าเฉลี่ย	1.00 – 1.49	จัดอยู่ในระดับความคิดเห็น	น้อยที่สุด

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University